

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 27. september 2022
Kontor: Straffuldbyrdselskonto-
ret
Sagsbeh: Hanne Louise Jensen
Sagsnr.: 2022-0030-7840
Dok.: 2521422

Besvarelse af spørgsmål nr. 1147 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1147 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. juni 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Mattias Tesfaye

/

Mie Vinkel Sørensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1147 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere henvendelsen vedr. indskrænkelse af vilkår for livstidsdømte, jf. REU alm. del - bilag 298, herunder om indskrænkninger i besøg kan undlades, og om der er tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft, hvis indsatte som den i henvendelsen omtalte ikke længere kan få besøg?”

Svar:

Justitsministeriet er af principielle grunde tilbageholdende med at udtale sig om den konkrete sag. Det kan dog generelt oplyses, at der den 1. februar 2022 trådte nye regler om begrænsning af livstidsdømtes og visse forvaringsdømtes kontakt til omverdenen i kraft.

Reglerne indebærer bl.a., at de omfattede indsatte som udgangspunkt ikke vil kunne få kontakt til nye relationer i de første 10 år af afsoningen.

Reglerne afskærer derimod ikke den indsatte fra at have kontakt med sin familie eller personer, som vedkommende havde kontakt til før varetægtsfængslingen.

Reglerne har blandt andet til formål at tilgodese hensynet til retsfølelsen, herunder ofre og pårørende, for hvem det er krænkende at se, hvordan sådanne dømte kan leve et liv, hvor vedkommende i fængslet tilegner sig nye relationer som andre, der lever et liv uden for kriminalforsorgens institutioner. Foruden hensynet til ofre og pårørende er der også et hensyn at tage til de mennesker, som den livstids- eller forvaringsdømte indgår i en relation med. Der er således set eksempler på, at sådanne indsatte har indgået i relationer med unge og letpåvirkelige mennesker, som ikke kan overskue de konsekvenser, som det har for eget liv at indgå i en tæt relation med en person, som har begået nogle af de mest alvorlige forbrydelser.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der om regelgrundlaget har oplyst følgende:

”Indsattes ret til at modtage besøg er reguleret i straffuldbyrdeslovens §§ 51-54. Reglerne om besøg suppleres af bekendtgørelse nr. 1022 af 28. juni 2022 om adgangen til besøg m.v. til indsatte, der udstår fængselsstraf eller forvaring i kriminalforsorgens institutioner (besøgsbekendtgørelsen).

Det følger af straffuldbyrdelseslovens § 51, stk. 1, at en indsat har ret til mindst ét ugentligt besøg af mindst én times varighed og så vidt muligt af to timers varighed. Der kan i den enkelte institution gives tilladelse til besøg i videre omfang end nævnt i 1. pkt.

Hvad angår de indsatte, der er idømt fængselsstraf på livstid eller forvaring for overtrædelse af en bestemmelse, som hjemler straf af fængsel på livstid, fremgår det af straffuldbyrdelseslovens § 51 a, at uanset § 51, stk. 1, må en indsat, der udstår fængselsstraf på livstid eller er idømt forvaring for overtrædelse af en bestemmelse, som hjemler straf af fængsel på livstid, ikke uden tilladelse få besøg i de første 10 år af den idømte straf af fængsel på livstid, eller indtil den pågældende har været anbragt i forvaring i de første 10 år.

Det fremgår endvidere af straffuldbyrdelseslovens § 51 a, stk. 2, at kriminalforsorgen meddeler tilladelse til besøg fra nærtstående eller personer, som den indsatte havde kontakt til før varetægtsfængslingen. Der kan meddeles tilladelse til besøg af andre end nærtstående eller personer, som den indsatte havde kontakt til før varetægtsfængslingen, hvis særlige omstændigheder taler herfor.

Ved "nærtstående" forstås ægtefæller eller samlevende, børn, børnebørn, forældre, søskende, bedsteforældre, oldeforældre og andre personer, til hvem den indsatte har en sådan tilknytning, at den kan ligestilles med disse familieband.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at hvis der ikke er tale om nærtstående, vil det være afgørende for, om der skal meddeles tilladelse, at den indsatte har haft kontakt til den pågældende før varetægtsfængslingen.

Er der tale om enten en nærtstående eller en person, som den indsatte har haft kontakt med før varetægtsfængslingen, vil kriminalforsorgen være forpligtet til at meddele tilladelse.

Direktoratet kan endvidere oplyse, at kriminalforsorgen kan give tilladelse til besøg til andre end nærtstående og til andre end personer, som den livstids- eller forvaringsdømte havde kontakt til før varetægtsfængslingen, hvis særlige omstændigheder taler herfor. Dette fremgår af straffuldbyrdelseslovens § 51 a, stk. 2, 2. pkt. Efter lovbemærkningerne til bestemmelsen forudsættes det, at kriminalforsorgen tager hensyn til den indsattes muligheder for at have social omgang med andre mennesker. Bestemmelsen kan anvendes i de situationer, hvor det kan konstateres, at den indsatte ikke har familie eller i øvrigt kontakt

med andre, eller hvis den indsatte familie eller sådanne kontakter ikke ønsker at være i kontakt med den indsatte.

Direktoratet kan afslutningsvis oplyse, at begrænsning af retten til besøg for indsatte, der udstår fængselsstraf på livstid, samt visse forvaringsdømte ikke finder anvendelse på den ret, som den indsatte har efter straffuldbydelseslovens § 51, stk. 2 og 3, om henholdsvis ret til besøg fra visse advokater og reglen om udenlandske indsatte ret til samtale med hjemlandets diplomatiske eller konsulære repræsentanter. Heller ikke den indsatte ret til at have sit barn med sig i institutionen efter straffuldbydelseslovens § 54 berøres af begrænsningen.”

3. Lovændringen trådte i kraft den 1. februar 2022. Det fremgår af bemærkningerne til ikrafttrædelsesbestemmelsen i lovforslaget, at hvad angår de relationer, som de livstids- og forvaringsdømte, som er omfattet af lovforslaget, har indgået før lovens ikrafttræden, vil de foreslåede regler om bl.a. besøg finde anvendelse. Således vil der uanset, at der er tale om en person, som den indsatte har haft kontakt med, skulle indhentes tilladelse efter bestemmelserne. Det vil desuden være muligt, at kontakt afskæres, hvis der er tale om en person, som den pågældende ikke havde kontakt til før varetægtsfængslingen.